

تدوین الگوی پیوند دانشگاه و جامعه مبتنی بر رویکرد مسئولیت‌پذیری اجتماعی در آموزش عالی کشاورزی

فاطمه رجبیان غریب^۱، سعید محمدزاده^{۲*} و محمدشریف شریف‌زاده^۳

چکیده

هدف تحقیق حاضر توسعه الگوی پیوند دانشگاه و جامعه مبتنی بر رویکرد مسئولیت‌پذیری اجتماعی در آموزش عالی کشاورزی بود. از روش تحلیل لایه لایه علی برای ترسیم لایه‌های مختلف الگوی پیوند دانشگاه و جامعه و برای استخراج نشانگرهای هر لایه از روش کیفی پدیدارشناسی استفاده شد. برای تحلیل داده‌ها از نرم‌افزار QSR Nvivo10 برای طبقه‌بندی داده‌های کیفی و کدگذاری مضامین پدیدار شده در مصاحبه‌ها استفاده شد. دستاورد این پژوهش تدوین الگوی چندلایه پیوند دانشگاه و جامعه شامل لایه لیتانی با دو زیرلایه پیش‌رانه‌ها (درون و برون حوزه‌ای) و آمادگی‌ها (ساختاری، محتوایی و زمینه‌ای)، لایه بافتار اجتماعی با زیرلایه‌های ارزش‌های مسئولیت‌پذیری اجتماعی (ابعاد قانونی، اخلاقی، اجتماعی، زیست محیطی و انسان‌دوستانه) و سازوکارهای پیوند دانشگاه و جامعه (پیوند آموزشی، پیوند ترویجی، پیوند پژوهشی و فناوری، پیوند کارآفرینی و سازوکارهای توسعه‌ای)، لایه گفت‌مانی با عنوان دستاوردها برای دانشگاه با ابعاد توسعه سازمانی و پایداری نهادی-توانمندسازی فردی و حرفه‌ای و سرانجام، لایه استعاره‌ها و اسطوره‌ها با عنوان پیامدها برای جامعه با ابعاد پایداری اقتصادی، پایداری اجتماعی و پایداری زیست محیطی بود.

کلیدواژگان: آموزش عالی کشاورزی، پیوند دانشگاه و جامعه، مسئولیت‌پذیری اجتماعی، تحلیل لایه‌لایه علی.

۱. دانشجوی دکتری آموزش کشاورزی، دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی خوزستان، اهواز، خوزستان، ایران: rajabianfa@gmail.com

۲. استادیار گروه ترویج و آموزش کشاورزی، دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی خوزستان، اهواز، خوزستان، ایران. * نویسنده مسئول: s.muhammad@asnrukh.ac.ir

۳. دانشیار گروه ترویج و آموزش کشاورزی، دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان، گرگان، گلستان، ایران: sharifsharifzadeh@gmail.com

دریافت مقاله: ۱۳۹۸/۱۱/۲۰ پذیرش مقاله: ۱۳۹۹/۸/۳

مقدمه

مسئولیت‌پذیری اجتماعی دانشگاه^۴ مفهومی تازه است (Dima, Vasilache, Ghinea & Agoston, 2013; Tetrelova & Sabolova, 2010) که از مسئولیت اجتماعی شرکتی با پیشینه نظری غنی برآمده است (Ramos-Monge, Llinas Audet & Barrera Martinez, 2013; Vallaeys, 2019). واژه USR را می‌توان به عنوان ظرفیت دانشگاه برای اشاعه و اجرای مجموعه‌ای از اصول و ارزش‌ها با استفاده از چهار فرایند کلیدی مدیریت، آموزش، پژوهش و پیوند با جامعه برای پاسخگویی به نیازهای جامعه تعریف کرد (Garde Sanchez, Rodryguez Bolyvar & Lopez-Hernandez, 2013). دانشگاه‌ها در قبال جامعه مسئول و پاسخگو هستند (Karima, Oshima & Yamamoto, 2006): به عبارت دیگر، USR سیاستی برای عملکرد اخلاقی جامعه دانشگاهی (دانشجویان، اعضای هیئت علمی و کارکنان دانشگاه) است که دانشگاه آن را از طریق مدیریت مسئولانه آموزشی، شناختی، نیروی کار و اثرهای زیست‌محیطی، در تعامل دوطرفه با جامعه برای پیشبرد توسعه پایدار اعمال می‌کند (Reiser, 2008; Sanchez-Hernandez & Mainardes, 2016). مسئولیت اجتماعی دانشگاه انتظاری نهادین از دانشگاه به‌عنوان یک نهاد اجتماعی برای پرداختن به نیازهای حال و آتی ذینفعان درونی و بیرونی، رفاه اجتماعی، کیفیت زندگی، برابری بخت‌های زندگی، رفع آسیب‌های اجتماعی و زیست‌محیطی، صلح و همزیستی و پایداری توسعه است. بر این اساس، دانشگاه کارکردهای آموزشی، پژوهشی، خدمات تخصصی و سایر کارویژه‌های خود را به پاسخگویی اجتماعی به انتظارات اجتماعی یادشده معطوف می‌دارد (Baradaran Haghiri, Noorshahi & Roshan, 2019). برخی از محققان و نهادها اهمیت و مزایای به‌کارگیری USR را تبیین و تشریح کرده‌اند. در اسناد و مجامع مختلف نظیر اولین کنفرانس بین‌المللی مسئولیت اجتماعی در سال ۲۰۰۹ (Sawadikosol, 2009)، کنفرانس جهانی آموزش عالی یونسکو در پاریس در سال ۲۰۰۹ در راستای اعلامیه ۱۹۹۸ (Mohamed, Vasilescu, Barna, Epure & Baicu, 2010; EU-USR, 2015) و برنامه چشم‌انداز ۱۴۰۴ و اصل ۴۴ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران بر مسئولیت اجتماعی آموزش عالی و نقش متمایز آن برای ارزش‌های جامعه تأکید شده است.

دانشگاه‌های ایران به سبب اقتباس از الگوهای غربی کمتر توانسته‌اند ارتباط تعاملی مناسبی با جامعه ایجاد کنند و مسئولیت‌ناپذیری و پاسخگو نبودن به نیازهای جامعه ظرفیت آنها را برای هر نوع تحول درونی و تحول در محیط پیرامون ناچیز کرده است (Mehdi & Shafiee, 2017). دانش‌آموختگان مهارت‌های مورد نیاز بازار کار را ندارند (Kazemi, 2017). سرمایه‌گذاری در تحقیق بدون مسیر و

خطامشی مشخصی است و معمولاً مبتنی بر نیازها و تقاضای جامعه نیست (Sohrabi & Majidi, 2014). ضعف سرمایه اجتماعی و شبکه‌سازی علمی در میان ذینفعان دانشگاهی مانع از حرکت جریان‌های اطلاعاتی و نبود پاسخگویی مناسب به نیازها و تقاضاهای بیرونی شده است (Hosseini Moghaddam, 2013). بخش عمده‌ای از تولیدات علمی دانشگاه‌ها نتوانسته است به‌طور مطلوب راهگشای مشکلات و معضلات اقتصادی، صنعتی و کشاورزی باشد (Davari Ardakani, 2011). این‌گونه مسائل در آموزش عالی کشاورزی که میزان بیکاری بالای دانش‌آموختگان دانشگاهی را دارد (Alizadeh, Sedighi, Pezeshki Rad & Farasatkah, 2017)، بازگو کننده شرایط نگران‌کننده این بخش از آموزش عالی است و این در حالی است که آموزش عالی کشاورزی به‌دلیل نقش بخش کشاورزی از نظر تأمین درآمد، اشتغال، غذا و به‌ویژه ارتباط نزدیک با محیط فیزیکی و اجتماعی در میان سایر بخش‌ها اهمیت ویژه‌ای دارد. علاوه بر این، یافته‌های تحقیقات دانشگاهی کشاورزی در عمل سودمندی و ارزش‌افزایی لازم را برای پیشبرد توسعه کشاورزی دانش‌بنیان مبتنی بر یافته‌های تحقیقاتی و فناوری ندارند (Sharifzadeh & Abdollahzadeh, 2009) و عمدتاً در سطح پرونداد (مقاله و گزارش و کتاب) باقی مانده و کمتر به دستاورد و پیامد انجامیده است (Sharifzadeh & Abdollahzadeh, 2015). مؤسسات آموزش عالی کشاورزی کشور تا کنون الگوی مشخصی که بازتاب واقعیات بخش کشاورزی باشد، ارائه نکرده و در عمل، به‌ویژه به‌دلیل جدا افتادگی بین نهاد متولی اداره آموزش عالی کشاورزی (وزارت علوم، تحقیقات و فناوری) و نهاد اجرایی بخش کشاورزی (وزارت جهاد کشاورزی) و البته، نهادهای عمومی مرتبط و نیز تخصص‌گرایی رشته‌ای دانشگاهیان، ناهمسویی و ناهمگرایی دانشگاه و جامعه را در حوزه آموزش عالی کشاورزی تشدید و مزمن کرده‌اند (Sharifzadeh & Mahmoudi Saray, 2015). رویکردهایی مانند مسئولیت‌پذیری اجتماعی که می‌تواند به بهبود این موقعیت مسئله‌مند منجر شود نیز کمتر در قلمرو توسعه کشاورزی و به‌ویژه آموزش عالی کشاورزی مطالعه شده است (Darvishi, Sharifzadeh & Abdollahzadeh, 2017). مفهوم USR درباره ظهور دانشگاه نسل چهارم مطرح شده است. تعارض مأموریت بازاریابی در دانشگاه‌های کارآفرین با فلسفه وجودی دانشگاه و نقش ذاتی هدایتگری و پرسشگری دانشگاه در قبال جامعه به ظهور دانشگاه‌های نسل چهارم منجر شده است (Farasatkah, 2017). این دانشگاه‌ها در کنار وظایف (آموزش، پژوهش و کارآفرینی) دانشگاه‌های سه نسل گذشته، مأموریت مشارکت در شکل‌دهی آینده جامعه خود را بر عهده دارند (Mehdi & Shafiee, 2017). با توجه به ضعف پژوهش‌های موجود درباره این موضوع بااهمیت، هدف این پژوهش تدوین الگوی پیوند دانشگاه و جامعه مبتنی بر USR در آموزش عالی کشاورزی بود.

پیشینه پژوهش

الگوهای بی‌شماری در خصوص مسئولیت اجتماعی سازمان‌ها به‌عنوان کلیدی برای ایجاد تغییرات اساسی و اطمینان از توجه به ابعاد مهم این موضوع ارائه شده‌اند (Moon, 2015)، از جمله هرم مسئولیت اجتماعی کارول شامل ابعاد اقتصادی، حقوقی، اخلاقی و نوع‌دوستانه (Gova, 2008; Carroll, 1979, 1999, 2008, 2015)، مدل شوارتز و کارول (Schwartz & Carroll, 2003) شامل ابعاد اقتصادی، اخلاقی و قانونی، مدل سه‌سطحی وود (Wood, 1991) شامل سطح مؤسسه، سازمان و فرد، مدل لانتوس (Lantos, 2001) با ابعاد اخلاقی، نوع‌دوستانه و استراتژیک و مدل DNA که مبتنی بر چهار پایه مسئولیت‌پذیری شامل ایجاد ارزش، حاکمیت خوب، مشارکت اجتماعی و ادغام محیطی است (Visser, 2011, 2012, 2016, 2017). در میان پژوهش‌های محدود انجام‌شده، تترووا و سابولوا (Tetrevova & Sabolova, 2010) درباره سطوح اقدامات مسئولیت اجتماعی دانشگاه به‌عنوان اجزای کلیدی مسئولیت‌پذیری اجتماعی دانشگاه شامل سطح اقتصادی، سطح اخلاقی، سطح طبقه اجتماعی، سطح سلامت و سطح محیط زیست بررسی کردند. گیته (Gaete, 2011) با موضوع بررسی مسئولیت اجتماعی دانشگاه به‌عنوان یک چالش برای مدیریت راهبردی آموزش عالی، USR را در برگیرنده سه رویکرد مدیریتی، تحولی و قانونی برشمرده و آن را به‌عنوان کارکرد مدیران دانشگاهی در اسپانیا برای تصمیم‌گیری یا پیروی از خط‌مشی‌های مطلوب مطابق با اهداف و ارزش‌های جامعه معرفی کرده است. نجاتی و همکاران (Nejati, Shafaei, Salamzadeh & Daraei, 2011) در مطالعه ۱۰ دانشگاه برتر دنیا نتیجه گرفتند که این دانشگاه‌ها به‌صورت بسیار گسترده‌ای به دنبال توسعه مسئولیت‌پذیری اجتماعی درونی هستند. دیما و همکاران (Dima et al., 2013) در مطالعه‌ای در کشور رومانی یک مدل USR با تمرکز بر شش جنبه اصلی را پیشنهاد کردند که عبارت‌اند از: ۱. پروژه‌های دانش‌آموخته‌محور؛ ۲. همکاری بین دانشگاهی؛ ۳. پیوند دانشگاه - دبیرستان و دیگر موسسات؛ ۴. همکاری زیست‌محیطی دانشگاه - جامعه کسب و کار؛ ۵. جامعه و همکاری بین‌المللی؛ ۶. فرهنگ اجتماعی و پروژه‌های زیست محیطی در دانشگاه‌ها. پژوهش اسفیجانی و همکاران (Esfijani, Hussain & Chang, 2012) بر پایه هستی‌شناسی مسئولیت‌پذیری اجتماعی دانشگاه نشان داد که شاخص‌های اصل USR شامل ذینفعان دانشگاه، پیوند دانشگاه و جامعه، شفافیت، پژوهش، خدمات، آموزش و اخلاق است. سونچز-هرناندز و میناردز (Sanchez-Hernandez & Mainardes, 2016) در نتیجه مطالعات خود یک ساختار برای سنجش مسئولیت اجتماعی دانشگاه ارائه کردند که سه حوزه اصلی مدیریت مسئولانه، برنامه‌های آموزشی مسئولانه و تحقیق مسئولانه را در بر دارد. نتایج تحقیق لطیف (Latif, 2018) برای توسعه مقیاس USR در پنج مؤسسه آموزش عالی در کشور پاکستان، انواع مسئولیت‌های عملیاتی، مسئولیت‌های تحقیق/توسعه، مسئولیت‌های ذینفعان و مسئولیت‌های قانونی را برای دانشگاه نشان داده است. راموس مونگ و همکاران (Ramos-Monge

(et al., 2019) درباره پیشبرنده‌ها و بازدارنده‌های ادغام مسئولیت اجتماعی در برنامه‌های راهبردی دانشگاه پلی تکنیک کاتالونیای اسپانیا به روش دلفی مطالعه کردند و نشان دادند که پیشران‌های اصلی شامل فعالیت طبق آیین‌نامه اخلاقی و کسب شایستگی‌های مدنی به‌عنوان بخشی از آموزش‌های حرفه‌ای هستند. در میان تحقیقات داخلی قدیری نژاد (Qadiri Nejad, 2010) درباره سنجش مسئولیت اجتماعی دانشگاه بر اساس مدل کیت دیویس بررسی کرده و نشان داده است که دانشگاه مورد مطالعه در مرحله اول این مسیر قرار دارد و در مرحله‌های دوم و سوم با نقاط ضعف روبروست. در نتیجه پژوهش صالحی عمران و همکاران (Salehi Omran, Sabeti & Hassanzadeh Barani, 2013) مؤلفه‌های مسئولیت اجتماعی شامل شرایط کاری مناسب بر اساس قوانین ملی و استانداردها، برنامه‌های آموزشی، نبود تبعیض در فعالیت‌ها و توجه به گروه‌های آسیب‌پذیر و مفاهیم حفاظت محیط زیست معرفی شد. شافعی و عزیزی (Shafei & Azizi, 2014) وضعیت مسئولیت‌پذیری اجتماعی را در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی غرب کشور در ابعاد اقتصادی، اجتماعی، زیست‌محیطی و اخلاقی و بر جامعه، در طیف چهار درجه‌ای اهمال، اشتها، اهتمام و کمال سنجیدند. یافته‌های تحقیق آنها نشان داد که دانشگاه‌های مورد بررسی در بحث حمایت‌های اقتصادی و زیست‌محیطی امتیازی در سطح اهمال کسب کرده‌اند. محمدلو و همکاران (Mohammadlu, Akbari & Mahdavianpour, 2014) در مطالعه‌ای شاخص‌های مسئولیت اجتماعی را شامل ۱۸ معیار و در ۵ بعد، شامل مسئولیت آموزش و پژوهش، مسئولیت قانونی، مسئولیت اخلاقی، مسئولیت زیست‌محیطی و مسئولیت نوع‌دوستی بیان کرده‌اند. در مطالعه حبیبی و همکاران (Habibi, Vazifehdost & Jafari, 2016) برای شناسایی ابعاد و مؤلفه‌های USR از روش دلفی استفاده و پنج بعد اساسی معرفی شد که شامل ابعاد بشردوستانه، اقتصادی، قانونی، اخلاقی و فناوری است. حیدری (Heydari, 2018) به تحلیل برنامه‌های کلان نظام آموزش عالی از ۱۳۶۸ تا ۱۳۹۶ بر اساس مسئولیت اجتماعی با رویکرد تحلیل محتوا کیفی پرداخت. طبق نتایج، تأثیرات سازمانی و اجتماعی بیشترین مضمون‌ها و تأثیرات آموزشی و شناختی کمترین مضمون‌ها را شامل شدند. برادران حقیر و همکاران (Baradaran Haghiri et al., 2019) به مفهوم‌سازی مسئولیت اجتماعی دانشگاه در کشور ایران بر اساس نظریه برپایه پرداختند و نتایج پژوهش را در قالب الگویی شامل ابعاد (فردی و سازمانی)، شرایط علی (درون‌دانشگاهی، برون‌دانشگاهی و عوامل نهادی بیرونی) و متغیرهای زمینه‌ای و مداخله‌گر (زمینه تاریخی، کمیته‌گرایی، موانع فرهنگی، موانع شناختی، موانع انگیزشی، موانع ساختاری و قانونی) ارائه دادند، در حالی که USR به‌عنوان یک واقعیت اجتماعی در سطوح معرفت‌شناختی مختلف عمل می‌کند و نیاز است تا حوزه خاص فعالیت هر دانشگاه، در اینجا آموزش عالی کشاورزی، در ترسیم الگوی مسئولیت‌پذیری اجتماعی برای پیوند مؤثر آن دانشگاه با جامعه بازتاب یابد.

روش پژوهش

این پژوهش از نظر هدف کاربردی، از منظر رویکرد روش‌شناسانه آمیخته - اکتشافی و از نظر ماهیت، تحلیلی و هنجاری بود. برای تدوین الگو و استخراج نشانگرها از روش پدیدارشناسی توصیفی استفاده شد. در این پژوهش از روش تحلیل لایه‌لایه علی برای ترسیم لایه‌های مختلف الگوی پیوند دانشگاه و جامعه استفاده شد. روش تحلیل لایه‌لایه علی را، به‌عنوان یک روش و نظریه تحقیقاتی نسبتاً جدید، سهیل عنایت‌اله (۲۰۰۴) ایجاد و معرفی کرد (Inayatullah, 2009). این روش به‌عنوان روش‌شناسی به دنبال کاوش در زیرنشان‌های ظاهری و سطحی یک موضوع است و اجازه می‌دهد تا طیفی از معانی مرتبط با موضوع شناسایی شوند (Inayatullah, 2012; Conway, 2012). در این پژوهش این روش با توجه به هدف مد نظر تعدیل شد. با استفاده از روش لایه‌لایه علی تعدیل شده پروتکل مصاحبه پدیدارشناسانه مسئولیت‌پذیری اجتماعی دانشگاهی شامل پرسش‌های اصلی طراحی شد. جامعه آماری سه گروه دانشگاهی، بخش‌های دولتی و بخش‌های غیردولتی بودند (جدول ۱). نمونه‌گیری به شیوه ترکیبی هدفمند (از نوع نظری و زنجیره‌ای یا گلوله برفی) انجام شد.

جدول ۱- اطلاعات مربوط به مشارکت‌کنندگان

کد	فراوانی	توصیف	جایگاه	جامعه آماری
USI1 USI2 USI3 USI4	۴	- مرتبه علمی: استادیار و دانشیار - دارای سابقه پژوهشی مرتبط - دارای مسئولیت اجرایی در جامعه	خبرگان دانشگاهی	دانشگاهی (University Sector Interviewee)
USI5 USI6 USI7	۳	- دارای سوابق اجرایی در زمینه ارتباط دانشگاه و جامعه	مدیران دفاتر ارتباط دانشگاه با صنعت و جامعه	
GSI1 GSI2 GSI3 GSI4	۴	- دارای سابقه پژوهشی مرتبط در زمینه ارتباط دانشگاه و جامعه - دارای مسئولیت و عملکرد اجرایی مرتبط با همکاری دانشگاهی	جهاد کشاورزی استانداری منابع طبیعی مدیران مؤسسات تحقیقات کشاورزی	بخش‌های دولتی (Governmental Sector Interviewee)
NGSI1 NGSI2 NGSI3 NGSI4	۴	- دارای سابقه پژوهشی مرتبط در زمینه ارتباط دانشگاه و جامعه - تجربه عرضه خدمات اجتماعی و کارآفرینی اجتماعی - دارای سابقه همکاری پژوهشی با دانشگاه	نظام صنفی کشاورزی شرکت‌های خدمات مشاوره کشاورزی در تعامل با دانشگاه مدیران سازمان‌های غیردولتی زیست‌محیطی کارآفرینان کشاورزی	بخش‌های غیردولتی (Non Governmental Sector Interviewee)

پس از کسب تأیید و نظرهای مشارکت‌کنندگان و اصلاحات مد نظر آنها، متن اصلاحی مصاحبه‌ها در نرم‌افزار QSR Nvivo10 وارد و سپس، اظهارات و تم‌های مهم در مصاحبه‌ها شناسایی و قبل از

تحلیل داده‌ها و در حین کشف موضوعات مهم، در متون گره‌های^۵ بسیاری ایجاد شد. پس از آن، به کدگذاری مضامین ظاهر شده در گره‌ها، از طریق تلفیق مضامین و مفاهیم مشترک در یک مجموعه و ایجاد گره‌های درختی^۶ پرداخته شد. در تشریح کدگذاری داده‌ها ابتدا با تفکیک متن مصاحبه به عناصر دارای پیام در داخل خطوط یا پاراگراف‌ها تلاش شد تا کدهای باز استخراج شود که در این مرحله ۱۸۳ کد پدیدار شد و در مرحله بعدی، مفاهیم در قالب مقوله‌های بزرگ‌تری قرار گرفتند که در طی فرایند تحلیل و مقایسه مداوم مفاهیم، تعداد کدها به ۱۰۱ کد تقلیل یافت. کدها به‌منظور بازنمایی دیدگاه‌های پاسخگویان در قالب مجموعه گویه‌هایی مطرح شده‌اند. گویه‌ها در واقع، بیان برداشت پاسخگویان در زمینه‌های مختلف به‌صورت عبارت‌های مختصر و گویاست.

برای سنجش روایی و پایایی داده‌ها از رویکردهای چندگانه قابلیت اعتبار (میزان بازنمایی مناسب ساختار و معنای پدیده)، قابلیت انتقال (میزان تعمیم‌پذیری یافته‌ها به محیط‌های دیگر)، قابلیت اعتماد (دقیق بودن یافته‌ها از منظر پژوهشگر، مشارکت‌کنندگان یا خوانندگان پژوهش) و قابلیت تأیید (میزان درک‌پذیری پدیده مشابه برای دیگر پژوهشگران) استفاده شد (Creswell & Clark, 2007). به منظور افزایش اعتبار پژوهش سعی شد تا مشارکت‌کنندگان برگزیده تجربه‌ای غنی از کم و کیف مسئولیت‌پذیری اجتماعی دانشگاه و اثرگذاری‌های آن داشته باشند. قابلیت انتقال و تأیید پژوهش، با شرح کامل یافته‌ها و تطبیق با مبانی نظری پژوهش، فراهم شد. برای کسب اطمینان از قابلیت اعتماد پژوهش به بازبینی گزارش نهایی، فرایند تحلیل و مقوله‌های به‌دست آمده توسط محققان (ارزیابی یافته‌ها و اظهار نظر جمعی سه تن از پژوهشگران مسئولیت‌پذیری اجتماعی دانشگاه) و تعاملی و مشارکتی بودن پژوهش (باریگری همزمان مشارکت‌کننده‌ها در تحلیل و تفسیر داده‌ها) اتکا شد (Healy & Perry, 2000; Creswell & Miller, 2000).

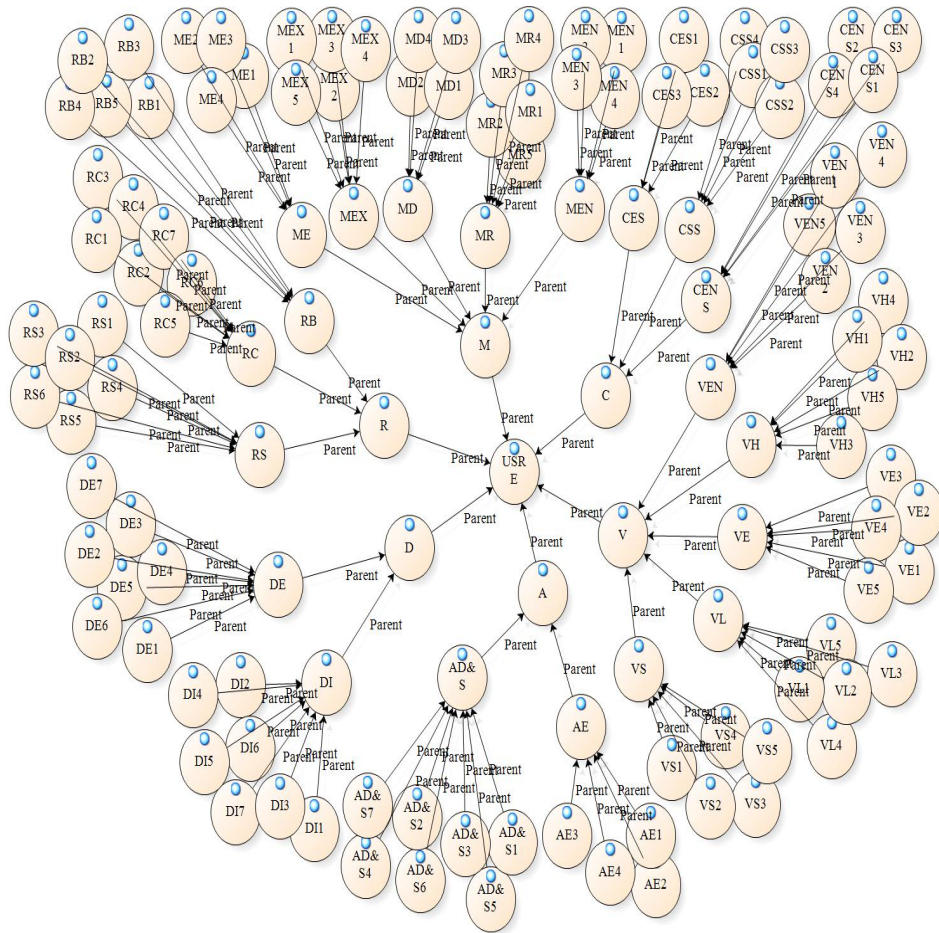
یافته‌ها

در این پژوهش پس از تقلیل، کدگذاری و تحلیل یافته‌های مصاحبه‌ها، مضمون‌های لایه‌های الگوی پیوند دانشگاه و جامعه شناسایی شدند. نقشه مفهومی مفاهیم استخراج شده در نتیجه تحلیل متن مصاحبه‌ها با کمک نرم‌افزار QSR Nvivo10 در شکل ۱ ارائه شده است. گفتنی است که در بخش یافته‌ها و نتیجه‌گیری منظور از دانشگاه، مؤسسات آموزش عالی کشاورزی (به شکل دانشگاه تخصصی، دانشکده‌ها و واحدهای دانشگاهی زیرمجموعه دانشگاه‌های جامع) و البته، کلیت نظام آموزش عالی کشاورزی است. برای رعایت اختصار از تکرار آموزش عالی کشاورزی پرهیز شده است، اما همه مفاهیم، گویه‌ها و تفاسیر معطوف به حوزه خاصی از دانشگاه و آموزش عالی؛ یعنی آموزش عالی کشاورزی است

5. Node

6. Tree Node (Child Node & Parent Node)

که در کلیت ساختاری با سایر حوزه‌های آموزش عالی همانندی، اما از نظر زمینه، محتوا و دستاوردهای متجلی شده ناهمانندی دارد.

شکل ۱- خوشه‌های مفهومی مضامین در محیط نرم‌افزار QSR Nvivo10

در ادامه، گویه‌های مبین مضامین استخراج شده در جداول ۲ تا ۷ خلاصه شده است. منظور از فراوانی، شمار مصاحبه‌شوندگانی است که به مفهوم مد نظر اشاره کرده‌اند و تعداد ارجاعات، تکرار دفاعاتی است که هر مفهوم از سوی مصاحبه‌شونده‌ها تأکید شده است.

لایه اول: لایه لیتانی. زیر لایه اول؛ یعنی لایه لیتانی این الگو پیش‌رانه‌ها یا عوامل و روندهایی هستند که دانشگاه‌ها را به سمت مسئولیت‌پذیری اجتماعی سوق می‌دهند و بر آینده آن تأثیر دارند که در دو بعد درونزا (۷ نشانگر) و برونزا (۷ نشانگر) شناسایی شدند.

جدول ۲- توصیف زیر لایه پیش‌ران‌ها از لایه لیتانی الگوی پیوند دانشگاه و جامعه مبتنی بر USR

کد مشارکت کننده	تعداد ارجاعات	درصد	فراوانی	پیش‌ران	بعد
USI2 - USI1 - USI3 - USI5- NGS11 NGS14- USI7	۱۰	۴۶	۷	۱. تمایل دانشگاهیان به جهت‌گیری اجتماعی در حوزه‌های اصلی فعالیت‌های دانشگاهی	درونزا
GS11 - USI2- USI3- USI5- NGS14	۸	۳۳	۵	۲. کاهش بودجه‌های دولت اختصاص‌یافته به دانشگاه‌ها	
USI4- USI1- USI3- NGS13	۷	۲۶	۴	۳. گذار نسلی دانشگاه‌ها به دانشگاه‌های ارزش‌آفرین مبتنی بر کارآفرینی و جامعه‌محوری	
GS14- USI2-GSI11 USI5	۱۰	۲۶	۴	۴. اهمیت یافتن همکاری سیستمی دانشگاه با دولت و جامعه در قالب چارچوب‌هایی نظیر زیست‌بوم نوآوری و کارآفرینی	
NGS11 - USI1- USI4	۱۲	۲۰	۳	۵. کاهش و نوسان استقبال از تحصیلات دانشگاهی	
NGS11- USI1-USI2 USI5	۵	۲۰	۳	۶. تغییر سیاست‌های دولت و حاکمیت در حوزه آموزش عالی	
IN11-USI2- USI4 USI5- GSI11	۸	۱۳	۲	۷. تغییر رویکردهای توسعه حرفه‌ای به سمت و سوی یادگیری تجربی جامعه‌محور	
USI1-USI2- USI3-USI6- USI7-GSI2-GSI3-GSI4- NGS11-NGS14	۱۸	۶۶	۱۰	۱. بروز مسائل و مشکلات متعدد اجتماعی نیازمند همکاری دانشگاه‌ها	برونزا
GS11-USI2-USI1 GSI3- NGS11-NGS14	۸	۴۰	۶	۲. رشد بخش خصوصی به‌عنوان یکی از طرف‌های تعامل اجتماعی دانشگاه	
USI2- USI1- USI5 GSI2- NGS11-NGS12	۹	۴۰	۶	۳. توسعه شبکه‌های اجتماعی به‌عنوان مجعمی برای پاسخ‌طلبی	
USI7- -USI3- USI4 GSI4- NGS13	۶	۳۳	۵	۴. تغییر نظام رتبه‌بندی دانشگاه‌ها و شمول شاخص‌های اجتماعی	
USI3- USI1- USI2 USI5	۷	۲۶	۴	۵. اهمیت یافتن دانش بومی و تجربی (دانش شهروندی) در کنار دانش رسمی آکادمیک	
NGS14 -GSI4- GSI2	۵	۲۰	۳	۶. افزایش خواست و تمایل سازمان‌های اداری و دولت برای مشارکت دانشگاه در تصمیم‌سازی‌ها	
USI2-GSI2-NGS14	۶	۲۰	۳	۷. فشارهای سیاسی اقتصادی بر کشور (نظیر تحریم‌ها) و ضرورت حرکت به سمت خودکفایی	

در زیر لایه دوم لایه لیتانی الگوی پیوند دانشگاه و جامعه (پیش‌شرط‌ها و آمادگی‌ها)، گویه‌های استخراج شده از پدیدارشناسی در سه بعد ساختاری (سازمانی)، محتوایی (رفتاری) و زمینه‌ای (محیطی) تقسیم‌بندی شد.

جدول ۳- توصیف زیرلایه آمادگی‌های لایه لیتانی الگوی پیوند دانشگاه و جامعه

کد مشارکت کننده	تعداد ارجاعات	درصد	فراوانی*	نشانه‌گر	بعد
USI2 -USI1- USI3 USI4- USI5-USI6- GSI1-GSI3-GSI4- NGSI1-NGSI3- NGSI4	۲۰	۸۰	۱۲	۱. اختیارات و آزادی عمل دانشگاه در پیشبرد مسئولیت‌پذیری و پیوند با جامعه	ساختاری (سازمانی)
USI2 -USI1- USI3 USI4- USI5-USI6- GSI2-GSI3-GSI4- NGSI2-NGSI4	۱۶	۷۳	۱۱	۲. تشکیل ساختارهای سازمانی در دانشگاه برای اجرای پیوند علمی و ارائه خدمات به جامعه	
USI2 -USI3- USI4- USI6-GSI1-GSI3- GSI4	۱۰	۴۶	۷	۳. نظام رتبه‌بندی دانشگاهی مبتنی بر جامعه‌گرایی و مسئولیت‌پذیری اجتماعی دانشگاه	
USI1-USI3-USI4- USI5-USI7-IGSI3	۸	۴۰	۶	۴. گنجانیدن فعالیت‌های ترویجی و ارتباط با جامعه در توسعه حرفه‌ای دانشگاهیان	
USI1-USI4-USI7- NGAI1-NGSI4	۱۱	۳۳	۵	۵. تخصیص بودجه لازم به فعالیت‌های اجتماعی و برون‌رسانی دانشگاهی	
USI1-USI2-USI5- USI7	۷	۲۶	۴	۶. وجود مجمع خیران و تشکل‌های مشابه در دانشگاه حامی فعالیت‌های داوطلبانه	
USI1-USI2-USI3- USI5-USI6-NGSI1- NGSI2-NGSI4	۱۲	۵۳	۸	۱. نگرش مسئولانه و متعهدانه مدیران دانشگاهی	محتوایی (رفتاری)
USI1-USI2-USI3- USI4-USI7-GSI1- GSI3-NGSI2	۱۱	۵۳	۸	۲. روابط عمومی قوی و ارتباطات رسانه‌ای مؤثر دانشگاه	
USI2-USI3-USI4- GSI1-GSI2-GSI4- NGSI1	۱۱	۴۶	۷	۳. رویکرد و تعهد حرفه‌ای اعضای هیئت علمی به جامعه (پاسخگویی اجتماعی)	
USI1-USI3-USI4- USI5-USI7-GSI1	۷	۴۰	۶	۴. کیفیت فعالیت فوق برنامه جامعه‌محور دانشگاه	
USI5-USI6-GSI1- NGSI2-NGSI3	۶	۳۳	۵	۵. ارتباط مؤثر دانشگاه با رهبران افکار و نهادهای ذی‌نفوذ اجتماعی	
USI1-USI2-USI5- GSI2-NGSI2	۸	۳۳	۵	۶. باورمندی به سنت‌ها و ارزش‌های اجتماعی مؤید پیوند دانشگاه و جامعه (زکات علم و ...)	
USI2-USI3-USI4- GSI1	۴	۲۶	۴	۷. بهره‌مندی دانشگاه از منشورهای اخلاقی - رفتاری	

USI1-USI2-USI3-USI5-USI6-USI7-GSI4-NGSI1-NGSI3-NGSI4	۱۶	۶۶	۱۰	۱. کیفیت نهادهای میانجی پیوند دانشگاه و جامعه نظیر پارک علم و فناوری و ...	زمینه‌ای (محیطی)
USI2-USI3-USI4-USI5-GSI1-GSI2-GSI3-GSI4-NGSI2	۱۱	۶۰	۹	۲. کیفیت ورودی‌های دانشگاه (دانشجو و ...)	
USI1-USI2-USI4-USI6-USI7-GSI1-NGSI4	۹	۴۶	۷	۳. شهرت علمی و تصویر اجتماعی دانشگاه	
USI1-USI3-USI4-GSI2-GSI3-NGSI3	۱۲	۴۰	۶	۴. انسجام و همبستگی اجتماعی منطقه پیرامونی دانشگاه	
USI4-USI5-GSI1-NGSI3-NGSI4	۶	۳۳	۵	۵. سیاست‌های هدایتی و حمایتی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در جهت مسئولیت‌پذیری و جامعه‌گرایی دانشگاه‌ها	

لایه دوم: لایه بافتار اجتماعی. در زیرلایه ارزش‌های مسئولیت‌پذیری اجتماعی از لایه بافتار اجتماعی، مسئولیت‌پذیری اجتماعی دانشگاه به‌عنوان مفهوم ایجاد یک درک پیشرفته از کیفیت، اعتبار، ارزش، اعتماد و آگاهی به‌صورت بیانیه ارزش‌ها توصیف شد که شامل ۵ بعد قانونی، اخلاقی، اجتماعی، زیست‌محیطی و انسان‌دوستانه است.

جدول ۴- توصیف زیرلایه ارزش‌های مسئولیت‌پذیری اجتماعی دانشگاه از لایه بافتار اجتماعی

کد مشارکت کننده	تعداد ارجاعات	درصد	فراوانی*	نشانگر	بعد
USI1-USI3-USI4-USI7- GSI1-GSI2-NGSI1-NGSI4	۸	۵۳	۸	۱. تعریف و رعایت ضوابط و مقررات برای گردش امور دانشگاه ذیل قوانین و مقررات رسمی کشور (ضابطه‌مندی قانونی)	قانونی
USI2-USI3-USI5-USI6-GSI1-GSI3-GSI4	۹	۴۶	۷	۲. تکریم و رعایت حقوق مشروع جامعه دانشگاهی و گروه‌های مخاطب	
USI1-USI2-GSI2-GSI3-NGSI2	۶	۳۳	۵	۳. پاسداشت تعهدات قراردادی درون و برون دانشگاهی	
USI2-USI3-USI7-GSI1	۷	۳۳	۵	۴. پاسداشت اصول شفافیت در مناسبات و اداره امور دانشگاه مبتنی بر دسترسی آزاد به اطلاعات	
USI1-USI5-USI6-USI7	۵	۲۶	۴	۵. تعریف و بهره‌گیری از استانداردهای کیفی برای پایش و ارزشیابی امور	

USI1-USI2-USI3-USI4-USI5-USI7-GSI1-GSI2-GSI3-NGSI3-NGSI4	۱۷	۷۳	۱۱	۱. رعایت اخلاق علمی در پژوهش و آموزش (اصالت، امانت‌داری)	اخلاقی
USI1-USI4-USI5-USI6-USI7-GSI1-GSI4-NGSI1-NGSI2	۱۲	۶۰	۹	۲. توجه به ارزش‌های فرهنگی و معنوی در امور دانشگاهی	
USI1-USI3-USI4-USI6-GSI2-GSI3-GSI4-NGSI3	۹	۵۳	۸	۳. رعایت حقوق مالکیت فکری و معنوی در امور علمی	
USI2-USI3-USI4-USI5-USI7-GSI8-NGSI15	۱۰	۴۶	۷	۴. حفظ محرمانگی، رازداری و حریم خصوصی گروه‌های هدف (دانشجویان، اساتید، کارمندان...)	
USI1-USI2-USI6-NGSI1	۸	۳۳	۵	۵. پیشگیری و مبارزه با فساد (رانت، رشوه، تقلب، تخلف...)	
USI1-USI2-USI3-USI4-USI6-USI7-GSI1-GSI2-GSI4-NGSI1-NGSI2-NGSI3-NGSI4	۱۸	۸۶	۱۳	۱. حساسیت و موضع‌گیری اجتماعی دانشگاه نسبت به مسائل جامعه پیرامون	اجتماعی
USI1-USI2-USI4-USI5-USI6-USI7-GSI1-GSI2-GSI3-NGSI2	۱۱	۶۶	۱۰	۲. اهتمام به ترویج علم و زکات دانش در جامعه (نشر آزادانه اطلاعات)	
USI1-USI2-USI3-USI4-USI6-USI7-GSI4-NGSI1-NGSI3	۹	۶۰	۹	۳. مساوات‌طلبی و رعایت عدالت در مدیریت ارائه خدمات دانشگاهی	
USI1-USI2-USI4-USI5-GSI1-GSI2-GSI3-GSI4	۱۳	۵۳	۸	۴. توجه به خواسته‌ها و انتظارات گروه‌های هدف در طراحی و ارائه خدمات دانشگاهی	
USI1-USI3-USI4-USI5-GSI1-GSI3	۸	۴۰	۶	۵. پایبندی به اصول و مبانی رقابت منصفانه	
USI1-USI2-USI3-USI4-USI5-USI6-GSI1-GSI2-GSI3-GSI4-NGSI1-NGSI2-NGSI3-NGSI4	۱۷	۹۳	۱۴	۱. پیاده‌سازی الگوی مدیریت دانشگاه سبز مبتنی بر اصول کاهش، بازیافت و استفاده مجدد از منابع	زیست محیطی
USI1-USI2-USI4-USI7-GSI1-GSI2-GSI3-GSI4-NGSI1-NGSI2-NGSI3-NGSI4	۱۳	۸۰	۱۲	۲. جبران مقتضی خسارات ناشی از فعالیت‌های دانشگاه مبتنی بر پایش و ارزشیابی مداوم مبتنی بر ردپای اکولوژیکی دانشگاه	

USI1-USI2-USI5-GSI2-NGSI1	۹	۳۳	۵	۳. رعایت اصول ایمنی و بهداشتی برای حفظ سلامت زیست‌بوم (ایمنی زیستی، بهداشت کار...)	انسان دوستانه
USI1-USI4-USI5-USI6	۶	۲۶	۴	۴. اولویت‌بخشی به توسعه دانش و فناوری‌های دوستدار محیط زیست	
USI1-USI4-GSI2	۷	۲۰	۳	۵. کمک به پیشبرد پروژه‌های زیست‌محیطی در سطح جامعه	
USI1-USI2-USI3-USI4-USI6-USI7-GSI2-NGSI2	۱۳	۶۶	۱۰	۱. اهتمام به امور خیریه و داوطلبانه اجتماعی با هدف توانمندسازی و توسعه اجتماعی	
USI1-USI2-USI4-USI5-USI6-USI7-GSI1-GSI2-GSI4-NGSI1	۱۱	۶۶	۱۰	۲. تامین شرایط ویژه برای تحصیل دانشجویان کم‌بضاعت	
USI1-USI2-USI3-USI5-USI7-GSI1-GSI2-GSI4	۱۲	۵۳	۸	۳. مشارکت در ارائه خدمات به گروه‌ها و اجتماعات آسیب‌دیده در هنگام بروز حوادث (بلایای طبیعی)	
USI1-USI3-USI4-USI6-USI7-GSI3	۶	۴۰	۶	۴. جهت‌گیری ویژه به ارائه خدمات به گروه‌های اجتماعی محروم یا در مناطق کمتر برخوردار	
USI2-USI3-USI5-GSI1-NGSI1	۷	۳۳	۵	۵. توانمندسازی دانشجویان در امور آموزشی و پژوهشی مبتنی بر چرخه زندگی کاری پویا و رضایت بخش	

زیرلایه سازوکارهای پیوند از لایه بافتار اجتماعی الگوی پیوند دانشگاه و جامعه شامل ۵ بعد آموزشی، ترویجی، پژوهشی و فناوری، کارآفرینی و توسعه‌ای است.

جدول ۵- توصیف زیرلایه سازوکارهای پیوند از لایه بافتار اجتماعی

کد مشارکت کننده	تعداد ارجاعات	درصد	فراوانی*	نشانگر	بعد
USI1-USI2-USI3-USI5-USI6-USI7-GSI3-GSI4-NGSI1-NGSI2-NGSI4	۱۵	۷۳	۱۱	۱. توسعه برنامه‌های آموزشی و درسی مبتنی بر شناخت بازار کار و انتظارات واقعی جامعه	آموزشی
USI1-USI2-USI5-USI7-GSI1-GSI2	۸	۴۰	۶	۲. بهره‌گیری از ظرفیت بهره‌برداران و فعالان بخش کشاورزی در طراحی و اجرای برنامه‌های آموزشی	

USI1-USI3-USI4-USI6-USI7	۹	۳۳	۵	۳. رصد منظم اشتغال دانش‌آموختگان و بازخورد آن در برنامه‌های آموزشی و درسی	ترویجی
USI1-USI2-USI4-GSI1	۵	۲۶	۴	۴. گذراندن کارآموزی و کارورزی دانشگاهیان در محیط‌های کاری و زندگی واقعی	
USI1-USI2-USI4-USI5-USI6-USI7-GSI3-GSI4	۱۱	۵۳	۸	۱. ارائه آموزش‌های ترویجی به گروه‌های هدف	
USI2-USI5-USI6-USI7-NGSI4	۷	۳۳	۵	۲. ساماندهی جنبش‌های رسانه‌ای و اجتماعی با هدف آگاه‌سازی عمومی	
USI1-USI2-GSI3-NGSI3	۴	۲۶	۴	۳. شناسایی، اعتبارسنجی، مستندسازی و بهره‌گیری از دانش بومی و محلی در برنامه‌های آموزشی - ترویجی	
USI1-USI3-USI7	۳	۲۰	۳	۴. روشنگری مداوم در خصوص مسائل و موضوعات روز جامعه با بهره‌گیری از رسانه‌های اجتماعی یا نفوذ	
USI1-USI5-NGSI1	۴	۲۰	۳	۵. اجرای تحقیقات مشارکتی میدانی با حضور نمایندگان بهره‌برداران	
USI1-USI2-USI4-USI5-USI6-GSI2-GSI4-NGSI1	۱۳	۶۰	۹	۱. طراحی پژوهش‌های تحقیقاتی مبتنی بر نیازها و اولویت‌های گروه‌های بهره‌بردار نهایی	پژوهشی و فناوری
USI1-USI3-USI4-USI5-USI6-USI7-GSI3	۹	۴۶	۷	۲. پردازش، انتقال و حمایت از کاربرد یافته‌های تحقیقاتی و فناوری به بهره‌برداران (زنجیره رانش نافع)	
USI1-USI2-USI5-USI6-GSI1-GSI3	۷	۴۰	۶	۳. ارائه خدمات فنی و آزمایشگاهی علمی به گروه‌های هدف منتخب در قالب کلینک تخصصی، شبکه آزمایشگاهی همکار و ...	
USI2-NGSI1-NGSI4	۵	۲۶	۴	۴. مشارکت در طرح‌های تحقیقاتی راهبردی در سطوح استانی، ملی و منطقه‌ای	
USI1-USI3-NGSI1	۳	۲۰	۳	۵. مشارکت در تجاری‌سازی مقتضی یافته‌های تحقیقاتی دانشگاهی	
USI1-USI3-USI4-USI6-GSI4-NGSI1	۹	۴۰	۶	۱. حمایت آموزشی و مشاوره‌ای از کارآفرینان و فعالان کسب‌وکار	کارآفرینی
USI2-USI3-USI7-GSI1-GSI2-GSI4	۷	۴۰	۶	۲. حمایت از ابتکارات کارآفرینی اجتماعی در سطح جامعه	

USI1-USI2-USI7-GSI4-NGSI4	۷	۳۳	۵	۳. شناسایی و سرمایه‌گذاری مشترک در فرصت‌های کسب‌وکار در قالب کسب‌وکارهای دانشگاهی (spin off)	
USI1-USI3-USI6-NGSI1	۴	۲۶	۴	۴. برگزاری رویدادهای کارآفرینی و استارت‌آپی به‌منظور زایش و برآیش کسب‌وکارهای نوپا جامعه‌محور برای گروه‌های هدف	
USI1-USI4-USI5-GSI1-NGSI4	۱۰	۳۳	۵	۱. مشارکت در طراحی و توسعه و پایش پروژه‌های توسعه	توسعه‌ای
USI2-USI3-GSI3-GSI4	۶	۲۶	۴	۲. مشارکت مؤثر در مدیریت بحران‌های اجتماعی و زیست‌محیطی جامعه	
USI1-USI2-USI5	۵	۲۶	۴	۳. مشارکت در مجامع تصمیم‌گیری و سیاستگذاری در سطوح مختلف	
USI1-USI5-NGSI2	۳	۲۰	۳	۴. ساماندهی مجامع و فرایندهای گفت‌وگو و تعامل بین‌بخشی برای تقویت جامعه مدنی	

لایه سوم: لایه گفتمان. لایه سوم مبین الگوی پیوند دانشگاه و جامعه شامل زیرلایه دستاوردها؛ یعنی دستاوردهای مسئولیت‌پذیری اجتماعی برای دانشگاه است. در این زیرلایه دو بعد توسعه سازمانی و پایداری نهادی و توانمندسازی فردی و حرفه‌ای بازنمایی شده است.

جدول ۶- توصیف زیرلایه دستاوردهای لایه گفتمان الگوی پیوند دانشگاه و جامعه

کد مشارکت کننده	تعداد ارجاعات	درصد	فراوانی*	نشانگر	بعد
USI2-USI3-USI4-USI5-GSI1-GSI2-GSI3-NGSI3	۱۰	۶۰	۹	۱. افزایش خودگردانی، استقلال، تاب‌آوری و مشروعیت دانشگاه	توسعه سازمانی و پایداری نهادی
USI1-USI3-USI4-USI5-USI6-USI7-GSI3-GSI4	۸	۵۳	۸	۲. توسعه زنجیره ارزش محصولات دانشگاهی	
USI1-USI2-USI4-USI7-GSI2-GSI4	۹	۴۰	۶	۳. بهبود تصویر یا برند دانشگاه در سطح جامعه	
USI2-USI4-GSI1-GSI2-NGSI4	۷	۳۳	۵	۴. افزایش حمایت اجتماعی از دانشگاه	

USI1- USI2- USI5	۳	۲۰	۳	۵. توسعه زیرساخت‌های علمی- تحقیقاتی دانشگاه در نتیجه سرمایه‌گذاری مشترک (جذب منابع و اعتبارات برون دانشگاهی)	
USI1- USI2- GSI2	۴	۲۰	۳	۶. جامعه‌پذیری و اجتماعی شدن مداوم دانشگاه	
USI1- USI2	۴	۱۳	۲	۷. افزایش نرخ پذیرش نوآوری‌های علمی دانشگاه و اجرایی و کاربردی شدن یافته‌های تحقیقاتی (تحقق علم سودمند)	
USI1- USI2- USI3- GSI3- GSI4- NGS13	۷	۴۰	۶	۱. افزایش تحرک، پویایی‌های اجتماعی، انگیزه‌های کاری و احساس سودمندی و رضایت دانشگاهیان	توانمندسازی فردی و حرفه‌ای
USI1 -USI4- USI5- GSI2- NGS14	۹	۳۳	۵	۲. پرورش دانش‌آموختگان کارآفرین و اشتغال دانش‌آموختگان	
USI1 -USI4 – GSI2- NGS11	۴	۲۶	۴	۳. بهبود مهارت و توانمندی کاری دانشگاهیان	
USI1 –USI2- USI5- GSI3	۵	۲۶	۴	۴. درآمدزایی برای دانشگاهیان	

لایه چهارم: لایه استعاره/ اسطوره. در زیرلایه پیامدهای لایه استعاره/ اسطوره الگوی پیوند، سه بعد پایداری اجتماعی، پایداری اقتصادی و پایداری زیست‌محیطی برای جامعه توصیف شده است.

جدول ۷- توصیف زیرلایه پیامدهای لایه استعاره/ اسطوره الگوی پیوند دانشگاه و جامعه

کد مشارکت کننده	تعداد ارجاعات	درصد	فراوانی*	نشانه‌گر	بعد
USI1-USI2-USI3- USI4-USI5-USI6- GSI1- GSI2- GSI4- NGS11- NGS12- NGS13- NGS14	۱۴	۸۶	۱۳	۱. افزایش عدالت اجتماعی	پایداری اجتماعی
USI1-USI2-USI3- USI4-USI6- GSI1- GSI2- GSI3- NGS11- NGS12- INGS13- NGS14	۱۲	۸۰	۱۲	۲. ارتقای سرمایه اجتماعی	
USI1-USI2-USI3- USI4-USI5-USI6 – GSI2- NGS11 – NGS13	۱۰	۶۰	۹	۳. بهبود امنیت غذایی جامعه	

USI1-USI3-USI4-USI5-USI6-GSI3-GSI4-NGSI1	۱۰	۵۳	۸	۴. بازبانی علمی سنت‌ها و ارزش‌ها و میراث فرهنگی اجتماعی جامعه (میراث کشاورزی)	
USI1-USI2-USI4-USI6-USI7-GSI1-GSI2-GSI4-NGSI1-NGSI4	۱۱	۶۶	۱۰	۱. افزایش ثبات اقتصادی نظام معیشتی منطقه با تنوع‌بخشی به فرصت‌های شغلی	پایداری اقتصادی
USI2-USI4-USI6-USI7-GSI1-GSI2-GSI3-NGSI1-NGSI4	۹	۶۰	۹	۲. افزایش بهره‌وری فعالیت‌های اقتصادی مبتنی بر دانش و فناوری در منطقه	
USI1-USI4-USI5-USI6-GSI2-GSI3-NGSI1	۸	۴۶	۷	۳. بهبود فضای کسب‌وکار جامعه پیرامونی (شکل‌دهی زیست‌بوم کارآفرینی منطقه)	
USI1-USI2-USI3-USI6-GSI1-GSI2-GSI3-GSI4-NGSI1-NGSI2-NGSI3-NGSI4	۱۲	۸۰	۱۲	۱. بهینه‌سازی مصرف انرژی	پایداری زیست محیطی
USI1-USI2-USI3-USI4-USI5-USI6-GSI1-GSI4-NGSI1-NGSI2-NGSI3	۱۱	۷۳	۱۱	۲. توسعه انرژی‌های پاک	
USI1-USI2-USI5-USI6-GSI1-GSI4-NGSI1	۹	۴۶	۷	۳. سالم‌سازی زنجیره‌های تولید در زیست‌بوم‌های محلی	
USI1-USI2-USI5-USI6-USI7-GSI1	۷	۴۰	۶	۴. کاهش آلودگی آب، خاک و هوا	

با تعدیل ساختار اولیه این چارچوب (بسط چهار لایه به شش زیرلایه)، به استخراج و طبقه‌بندی مضامین کلیدی پیوند دانشگاه و جامعه در بخش کشاورزی با رویکرد مسئولیت‌پذیری اجتماعی (۲۰ مورد) اقدام شد (شکل ۲).

شکل ۲- چارچوب مفهومی الگوی چندلایه‌ای پیوند اجتماعی و مسئولیت‌پذیری دانشگاه

بحث و نتیجه‌گیری

یافته‌های این تحقیق به شناسایی و معرفی الگوی چندلایه پیوند دانشگاه و جامعه شامل ۴ لایه لیستانی، علل اجتماعی، گفتمانی و اسطوره‌ها/استعاره‌ها و ۶ زیر لایه پیش‌رانه‌ها، آمادگی‌ها، ارزش‌ها، سازوکارها، دستاوردها و پیامدها متشکل از ۱۰۱ نشانگر در ۲۰ بعد منجر شد. اولین لایه، لایه لیستانی یا عینی نامیده

می‌شود. سطح لیتانی بر ویژگی‌های مرئی و محسوس متمرکز است (Inayatullah, 2009; Hoffman, 2012). زیرلایه پیشران‌های لایه لیتانی، عوامل و روندهایی که دانشگاه را به سمت مسئولیت‌پذیری اجتماعی سوق می‌دهند، در دو بعد درونزا (۷ نشانگر) و برونزا (۷ نشانگر) شناسایی شدند. پیشتر، راموس مونگ و همکاران (Ramos-Monge et al., 2019) به برخی از پیشران‌های مسئولیت‌پذیری اجتماعی دانشگاه نظیر انجام دادن فعالیت طبق آیین‌نامه اخلاقی و در نظر گرفتن شایستگی‌های مدنی به‌عنوان بخشی از آموزش‌های حرفه‌ای و همچنین برادران حقیر و همکاران (Baradaran Haghiri et al., 2019) به برخی از فرایندهای سوق‌دهنده (دوری از مقررات‌گرایی افراطی، شبکه‌سازی و گسترش تعاملات، حضور ذینفعان بیرونی در پروژه‌ها، برنامه درسی منطبق بر نیاز روز و ارزیابی عملکرد معطوف به پیامد اجتماعی) اشاره کرده‌اند. در زیرلایه آمادگی‌ها، پیش‌شرط‌ها و آمادگی دانشگاه‌ها برای پاسخگویی به نیازهای جامعه در سه بعد ساختاری (۶ نشانگر)، محتوایی (۷ نشانگر) و زمینه‌ای (۵ نشانگر) شناسایی شد. لایه دوم لایه بافتار اجتماعی است. این سطح به اکتشاف عوامل اجتماعی، فناوری، اقتصادی، محیطی، سیاسی و تاریخی مرتبط به موضوع مربوط می‌شود (Inayatullah, 2009; Hoffman, 2012). در زیرلایه ارزش‌های لایه بافتار اجتماعی که بازتاب ابعاد اساسی مسئولیت‌پذیری اجتماعی است، ارزش‌های مسئولیت‌پذیرانه برای پاسخگویی به نیازهای جامعه به‌عنوان مفهوم ایجاد درکی پیشرفته از کیفیت، اعتبار، ارزش، اعتماد و آگاهی به‌صورت بیانیه ارزش‌ها در ۵ بعد قانونی (۵ نشانگر)، اخلاقی (۵ نشانگر)، اجتماعی (۵ نشانگر)، زیست‌محیطی (۵ نشانگر) و انسان‌دوستانه (۵ نشانگر) توصیف شد. پیشتر، در مطالعه تترووا و سابولوا (Tetrevova & Sabolova, 2010) به ابعاد اخلاقی، اجتماعی و محیط زیستی، نجاتی و همکاران (Nejati et al., 2011) به ابعاد زیست‌محیطی و اخلاقی، دیما و همکاران (Dima et al., 2013) به ابعاد اجتماعی و زیست‌محیطی، اسفیحانی و همکاران (Esfijani et al., 2012) به بعد اخلاقیات، لطیف (Latif, 2018) به ابعاد قانونی و اخلاقی، صالحی عمران و همکاران (Salehi Omran et al., 2013) به بعد محیط زیست، محمدلو و همکاران (Mohammadlu et al., 2014) به ابعاد قانونی، اخلاقی، زیست‌محیطی و انسان‌دوستانه، حبیبی و همکاران (Habibi, et al., 2016) به ابعاد انسان‌دوستانه، قانونی و اخلاقی و شافعی و عزیز (Shafei & Azizi, 2014) به ابعاد اجتماعی، زیست‌محیطی و اخلاقی اشاره شده است. در زیرلایه سازوکارهای پیوند لایه بافتار اجتماعی، درک و تجربه زیسته مشارکت‌کنندگان از مجموعه سازوکارهای پیوند دانشگاه و جامعه در ۵ بعد آموزشی (۴ نشانگر)، ترویجی (۵ نشانگر)، پژوهشی و فناوری (۵ نشانگر)، کارآفرینی (۴ نشانگر) و توسعه‌ای (۴ نشانگر) شناسایی شد. این ابعاد نشان‌دهنده سازوکارهای گوناگونی هستند که می‌توانند از سوی مؤسسات آموزش عالی کشاورزی با توجه به علایق و توانمندی‌ها و نیز خواسته‌های گروه‌های مختلف هدف برای پیوند همه‌جانبه با جامعه مد نظر قرار گیرند. یکی از چالش‌ها در این خصوص، تعدد و نبود سازمان‌یافتگی

منسجم مخاطبان و گروه‌های هدف خدمات دانشگاهی در بخش کشاورزی نسبت به سایر بخش‌هاست. در این خصوص، بهره‌گیری از نهادهای حد واسط، همانند تعاونی‌ها و اتحادیه‌ها، نظام صنفی کشاورزی و یا نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی، می‌تواند مد نظر قرار گیرد (Sharifzadeh & Mahmoudi Saray, 2015). در برخی از مطالعات قبلی، سونچز هرناندز و مینادز (Sanchez-Hernandez & Mainardes, 2016) به ابعاد آموزش و تحقیق، اسفنجانی و همکاران (Esfijani et al., 2012) به پیوند، پژوهش و آموزش، لطیف (Latif, 2018) به ابعاد پیوند و تحقیق/توسعه، صالحی عمران و همکاران (Salehi Omran et al., 2013) و محمدلو و همکاران (Mohammadlu et al., 2014) به بعد آموزشی، ایروانی و همکاران (Irvani, Shaaban Ali Fami, Alibeygi, Kalantari & Miraei Ashtiani, 2006) به ابعاد آموزشی، پژوهشی و خدمات اجتماعی، قاسمی و همکاران (Qasemi, Hosseini & Hejazi, 2010) به برخی از ابعاد و مؤلفه‌های خدمات برون‌رسانی و غلامرضایی و همکاران (Gholamrezaei, Movahed Mohammadi, Asadi & Hosseini, 2009) به سازوکارهای آموزشی، پژوهشی و مشاوره‌ای اشاره کرده‌اند. لایه سوم لایه گفتمانی و شامل توسعه مفاهیم و ارزش‌های پایه است (Inayatullah, 2009; Hoffman, 2012). در زیرلایه دستاوردهای لایه گفتمانی، دستاوردهای مسئولیت‌پذیری اجتماعی برای دانشگاه در دو بعد توسعه سازمانی و پایداری نهادی (۷ نشانگر) و توانمندسازی فردی و حرفه‌ای (۴ نشانگر) توصیف شده است. درک و شناسایی دستاوردهای مختلف مسئولیت‌پذیری اجتماعی دانشگاه می‌تواند زمینه‌ساز حمایت از این رویکرد از سوی دانشگاه و سایر دست‌اندرکاران باشد. در واقع، جامعه‌گرایی همراه با کارآفرینی‌گرایی در آموزش عالی کشاورزی می‌تواند به توسعه برند دانشگاه و نیز معرفی ظرفیت‌های دانشگاه به بیرون به‌عنوان مبنایی برای شکل‌گیری تقاضا برای خدمات دانشگاهی منجر شود (Sharifzadeh, Abdollahzadeh, Abbasi & Sharifi, 2019). لایه چهارم اسطوره / استعاره است که ابعاد احساسی ناخودآگاه را بیان می‌دارد. اسطوره‌ها تصویری از آینده خلق می‌کنند که کهن‌الگوی ناخودآگاه، ادراکات و جهان‌بینی و در نتیجه، تجربه‌های افراد از دنیا را شکل می‌دهند (Inayatullah, 2009; Hoffman, 2012). در این زیرلایه پیامدهای مسئولیت‌پذیری اجتماعی برای جامعه در سه بعد پایداری اجتماعی (۴ نشانگر)، پایداری اقتصادی (۳ نشانگر) و پایداری زیست‌محیطی (۴ نشانگر) استخراج شد که نشان‌دهنده سه بعد اصلی مد نظر در توسعه پایدار در بخش کشاورزی (زیست‌بوم‌های پایدار کشاورزی) و فراتر از آن کل جامعه است. بی‌تردید، تحقق چنین پیامدی نیازمند تلفیق اصول پایداری در همه ارکان نظام آموزش عالی کشاورزی (انگاره دانشگاه سبز/ پایدار کشاورزی) و درک مشترک و تعهد همه دست‌اندرکاران آموزش عالی کشاورزی به پیشبرد توسعه پایدار از طریق کارآفرینی و ارزش‌افزایی است (Sharifzadeh & Abdollahzadeh, 2016). در اینجا پایداری مفهومی استعاره‌ای است که برای بیان وضعیت مورد انتظار از تحقق مسئولیت‌پذیری اجتماعی

دانشگاه در تعامل با جامعه به کار گرفته شده است تا نشان دهد که پایداری دانشگاه و جامعه پیرامون آن در هم تنیده شده است. در این زمینه، علی‌بیگی و قنبرعلی (Alibeygi & Ghanbarali, 2010)، ملکی‌نیا و همکاران (Malekinia, Bazargan, Vaezi & Ahmadian, 2014) و راد و همکاران (Rad, Faghihi, Nateghi & Moinekia, 2017) به برخی از مؤلفه‌ها و ابعاد پایداری در آموزش عالی اشاره کرده‌اند. روی‌هم‌رفته، هر چند پیشتر در پژوهش‌هایی به مبحث الگوی مسئولیت‌پذیری اجتماعی پرداخته شده، اما نتیجه کار عمدتاً معرفی لایه‌های منفرد مبتنی بر الگوهای مسئولیت اجتماعی شرکتی بوده و به همه ابعاد و لایه‌ها و نیز ماهیت و ملزومات خاص آموزش عالی کشاورزی پرداخته نشده است. الگوی حاصل از این تحقیق، با توجه به چندگانگی ابعاد بازتابی شده و برخورداری از ماهیت فرایندی، قابلیت سیاست‌گذاری (تعریف خط‌مشی‌های عملیاتی برای بهبود مسئولیت‌پذیری اجتماعی از طریق پیوند مؤثر با جامعه) و نیز دانشگاه‌پژوهشی (ارزیابی وضعیت و رتبه‌بندی دانشگاه‌ها بر اساس ابعاد مختلف مسئولیت‌پذیری اجتماعی از طریق پیوند مؤثر با جامعه) را دارد.

پیشنهادها

با توجه به نتایج پژوهش، پیشنهادهای زیر ارائه می‌شود:

۱. در خصوص زیرلایه آمادگی‌ها، برای ارتقای آمادگی دانشگاه‌ها (بر اساس مضامین شناسایی شده در زیرلایه مربوط)، گنجاندن فعالیت‌های ترویجی در توسعه حرفه‌ای دانشگاهیان توأم با ارزیابی و رتبه‌بندی دانشگاه‌ها بر اساس مسئولیت‌پذیری اجتماعی و تقویت روابط عمومی و تعاملات رسانه‌ای دانشگاه‌ها صورت گیرد؛
۲. در زمینه زیرلایه ارزش‌ها، در قالب یک منشور یا بیانیه ارزش، همه ابعاد قانونی، اخلاقی، اجتماعی، زیست‌محیطی و انسان‌دوستانه مسئولیت‌پذیری اجتماعی از سوی دست‌اندرکاران آموزش عالی کشاورزی مد نظر قرار گیرد؛
۳. با توجه به تفاوت شرایط دانشگاه‌ها و جوامع محلی و با رویکردی اقتضایی، از تمرکز بر یک یا چند سازوکار محدود برای پیوند با جامعه پرهیز شود و همواره امکان انتخاب بین سازوکارهای مختلف برای اعضای هیئت علمی وجود داشته باشد. همچنین همکاری بین‌رشته‌ای و گروهی اعضای هیئت علمی کشاورزی برای ارائه خدمات یکپارچه به کشاورزان و سایر گروه‌های هدف لازم به نظر می‌رسد؛
۴. در مطالعات بعدی با استفاده از رهنگاشت یکپارچه امکان دستیابی به دیدگاهی جامع در کلیه سطوح و لایه‌های پیوند دانشگاه و جامعه مبتنی بر رویکرد مسئولیت‌پذیری اجتماعی در آموزش عالی کشاورزی فراهم شود.

سیاسگزاری

این پژوهش با حمایت مالی دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی خوزستان انجام شده است که بدین وسیله از حمایت و پشتیبانی آن دانشگاه تشکر و قدردانی می شود.

References

1. Alibeygi, A.H., & Ghanbarali, R. (2010). Providing a conceptual model for sustainable higher education. *Research in Educational Systems*, 4 (9), 145-163 (in Persian).
2. Alizadeh, N., Sedighi, H., Pezeshki Rad, R., & Farasatkah, M. (2017). Analysis of transformation mechanisms in Iranian Agricultural Higher Education System. *Journal of Economics and Development Research*, 48 (1), 43-53 (in Persian).
3. Baradaran Haghiri, M., Noorshahi, N., & Roshan, A.R. (2019). Conceptualization of university social responsibility in Iran. *Quarterly Journal of Research and Planning in Higher Education*, 25 (3), 1-26 (in Persian).
4. Carroll, A.B. (1999). Corporate social responsibility: Evolution of a definitional construct. *Business and Society*, 38(3), 268-295.
5. Carroll, A.B. (1979). A three-dimensional conceptual model of corporate performance. *Academy of Management Review*, 4(4), 497-505.
6. Carroll, A.B. (2008). A history of corporate social responsibility: Concepts and practices. In A.M. Andrew Crane, D. Matten, J. Moon, & D. Siegel (Eds.), *The Oxford handbook of corporate social responsibility*. 19-46. New York: Oxford University Press.
7. Carroll, A.B. (2015). Corporate social responsibility: The centerpiece of competing and complementary frameworks. *Organizational Dynamics*, 44(2), 87-96.
8. Conway, M. (2012). Using causal layered analysis to explore the relationship between academics and administrators in universities. *Journal of Futures Studies*, 17(2), 37-58.
9. Creswell, J.W., & Clark, V.L.P. (2007). *Designing and conducting mixed methods research*. Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
10. Creswell, J.W., & Miller, D.L. (2000). Determining validity in qualitative inquiry. *Theory into Practice*, 39 (3), 124-131.

11. Davari Ardakani, R. (2011). Current status of science in Iran. *Iranian Journal of Engineering Education*, 13 (49), 1-17 (in Persian).
12. Dima, A.M., Vasilache, S., Ghinea, V., & Agoston, S. (2013). A model of academic social responsibility. Final Pulic Report of the EU-USR Project, Feruary 2015.
13. Darvishi, M., Sharifzadeh, M.S., & Abdollahzadeh, G. (2017). Analyzing the role of rural cooperatives in sustainable development: Corporate social responsibility approach. *Village and Development*, 20(3), 43-64 (in Persian).
14. Esfijani, A., Hussain, F.K., & Chang, E. (2012, June). An approach to university social responsibility ontology development through text analyses. In 2012 5th International Conference on Human System Interactions, 1-7, IEEE.
15. EU-USR. (2015). Comparative Research on the Social Responsibility of Universities in Europe and Development of a Community Reference Framework.
16. Farasatkah, M. (2017). *Occasionality of university in Iran: Some new and critical debates on university studies, science research and higher education*. Tehran: Agah (in Persian).
17. Gaete, R. (2011). La responsabilidad social universitaria Como desafio para la gestión estrategica de la Educacion Superior: el caso de Espana. *Revista de Educacion*, 355, 109-133.
18. Garde Sanchez, R., Rodryguez Bolyvar, M.P., & Lopez-Hernandez, A. M. (2013). Online disclosure of university social responsibility: A comparative study of public and private US universities. *Environmental Education Research*, 19(6), 709-746.
19. Gholamrezaei, S., Movahed Mohammadi, H., Asadi, A., & Hosseini, M. (2009). Strengthening mechanisms of Iranian higher education outreach Services in Agricultural extention. *Agricultural Extension and Education Sciences*, 5 (2), 45-56 (in Persian).
20. Gova, A. (2008). Three models of corporate social responsibility: Interrelationships between theory, research, and practice. *Business and Society Review*, 113, 1-14.
21. Habibi, N., Vazifehdost, H., & Jafari, P. (2016). Upgrading Islamic Azad University social accountability factors. *Quarterly Journal of Research and Planning in Higher Education*, 22 (2), 125-145 (in Persian).

22. Healy, M., & Perry, C. (2000). Comprehensive criteria to judge validity and reliability of qualitative research within the realism paradigm. *Qualitative Market Research*, 3 (3), 118-126.
23. Heydari, B. (2018). Analysis of massive programs in higher education system based on Social Responsibility Theory. MSc in Educational Management, College of education and psychology, Alzahra University (in Persian).
24. Hoffman, J. (2012). Unpacking images of China using causal layered analysis. *Journal of Futures Studies*, 16(3), 1-24.
25. Hosseini Moghaddam, M. (2013). Internationalization of higher education and university future in Iran in 1404 horizon, Future Studies. (PhD thesis). Imam Khomeini International University (in Persian).
26. Inayatullah, S. (2012). Humanity 3000: A comparative analysis of methodological approaches to forecasting the long-term. *Foresight*, 14(5), 401-417.
27. Inayatullah, S. (2009). Causal layered analysis: Theory and case studies of an integrated and evolving methodology of future research (Researches collection). Translated by Masoud Monzavi, *Defense Science and Technology Future Research Center of Defense Industries Training and Research Institute*. Vol. 1 and 2 (in Persian).
28. Iravani, H., Shaaban Ali Fami, H., Alibeygi, A.H., Kalantari, KH., & Miraei Ashtiani, SR. (2006). A model for integrating sustainability into higher education. *Iranian Journal of Agricultural Sciences (Journal of Agricultural Economics and Development)*, 37-2 (1) 35-47(in Persian).
29. Karima, R., Oshima, Y., & Yamamoto, K. (2006). Identification of subjects for social responsibility education at universities and the present activity at the University of Tokyo. *Environmental Sciences*, 13(6), 327-337.
30. Kazemi, A. (2017). *University, from ladder to canopy*. Cultural and Social Studies Institute (in Persian).
31. Lantos, G.P. (2001). The boundaries of strategic corporate social responsibility. *Journal of Consumer Marketing*, 18(7), 595-632.
32. Latif, Kh.F. (2018). The development and validation of stakeholder-based scale for measuring University Social Responsibility (USR). *Social Indicators Research*, November, 140(2), 511-547.

33. Mehdi, R., & Shafiee, M. (2017). The role of creating and capacity building for fourth generation universities for local and regional development. *Journal of Industry and University*, 10 (35 & 36), 1-22 (in Persian).
34. Mohamed, A.T.E. (2015). A framework for university social responsibility and sustainability: The case of south valley university, Egypt. World Academy of Science, Engineering and Technology, International Journal of Social, Behavioral, Educational, Economic. *Business and Industrial Engineering*, 9(7), 2379-2370.
35. Mohammadlu, M., Akbari, B., & Mahdavianpour, A. (2014). Identifying components of Universities Social Responsibility using Fuzzy Delphi Techniques case study: Shiraz University. *Journal of Iranian Higher Education Association*, 6 (3), 161-192 (in Persian).
36. Moon, J. (2015). *Corporate social responsibility: A very short introduction*. Oxford University Press.
37. Malekinia, E., Bazargan A., Vaezi, M., & Ahmadian, M. (2014). Identification and prioritization of sustainable university s factor. *Quarterly Journal of Research and Planning in Higher Education*, 20(3), 1-26 (in Persian).
38. Nejati, M., Shafaei, A., Salamzadeh, Y., & Daraei, M. (2011). Corporate social responsibility and universities: A study of top 10 world universities' website. *African Journal of Business Management*, 5(2), 440-447.
39. Qadiri Nejad, A. (2010). Assessing the social responsibility of Islamic Azad University of Amol Unit. Msc Degree dissertation (in Persian).
40. Qasemi, J., Hosseini, M., & Hejazi, Y. (2010). Analyzing the challenges of academic outreach services from the viewpoints of faculty members of Iranian Agricultural colleges. *Iranian Journal of Agricultural Economics and Development Research*, 2-40 (4), 139-151(in Persian).
41. Rad, A., Faghihi, A., Nateghi, F., & Moinekia, M. (2017). Designing framework to identify and categorize the components of sustainable higher education in Iran. *Journal of Environmental Education and Sustainable Development*, 6 (1), 29-40 (in Persian).
42. Ramos-Monge, E.L., Llinàs-Audet, X., & Barrena-Martínez, J. (2019). Drivers and barriers of University Social Responsibility: Integration

- into strategic plans. *World Review of Entrepreneurship, Management and Sustainable Development*, 15(1-2), 174-201.
43. Reiser (2008). University social responsibility definition. Cited and retrived, 14, 10, 2009, Retrieved from [http://www.usralliance.org/resources/Aurilla Presentation Session6](http://www.usralliance.org/resources/Aurilla%20Presentation%20Session6).
 44. Salehi Omran, A., Sabeti, A., & Hassanzadeh Barani, S. (2013). Investigating the importance of Corporate Social Responsibility indicators in industrial centers and universities. *Journal of Iranian Higher Education*, 4 (2), 1- 35 (in Persian).
 45. Sanchez-Hernandez, M.I., & Mainardes, E.W. (2016). University social responsibility: A student base analysis in Brazil. *International Review on Public and Nonprofit Marketing*, 13(2), 151-169.
 46. Sawasdikosol, S. (2009). Driving universities' collaboration toward the new era of sustainable social responsibility. In University-Community Engagement Conference Penang, Malaysia, 58, 1-17.
 47. Schwartz, M., & Carroll, A. (2003). Corporate social responsibility: A three domain approach. *Business Ethics Quarterly*, 13, 503-530
 48. Shafei, R., & Azizi, N. (2014). The study of the status of organizational social responsibility in higher education universities and centers in the west of Iran (designing an evaluation model). *Organizational Behavior in Education*, 1 (2), 5-22 (in Persian).
 49. Sharifzadeh, M.S., & Mahmoudi Saray, A. (2015). Finding failure of interdisciplinary approach in agricultural higher education; Case: Agricultural extension and education. *Educational Measurement and Evaluation Studies*, 5(10), 61-88 (in Persian).
 50. Sharifzadeh, M.S., & Abdollahzadeh, G. (2015). Components of entrepreneurial education development in higher agricultural education system. *Journal of Agricultural Education Administration Research*, 7(32), 96-112 (in Persian).
 51. Sharifzadeh, M.S., Abdollahzadeh, G., Abbasi, L., & Sharifi, M. (2019). Conceptual modeling of academic brand development in the higher agriculture education: A qualitative case study. *Journal of Agricultural Education Administration Research*, 11(48), 104-123 (in Persian).
 52. Sharifzadeh, A., & Abdollahzadeh, G. (2009). Explaining strengthening mechanisms, institutional orientations and problematic challenges of

- university agricultural research in Iran. *Education, Knowledge and Economy*, 3(3), 141-162.
53. Sharifzadeh, M.S., & Abdollahzadeh, G. (2016). Criteria and mechanisms of academic entrepreneurship in higher agricultural education from the view of entrepreneurship experts. *Journal of Agricultural Education Administration Research*, 8(38), 3-17 (in Persian).
 54. Sohrabi, Z., & Majidi, Z. (2014). Educational services quality gap: Perspectives of educational administrators, faculty members and medical students. *Journal of Paramedical College of Medical Sciences of Tehran University*, 5(7), 376-388 (in Persian).
 55. Tetreova, L., & Sabolova, V. (2010). University stakeholder management and university social responsibility. *WSEAS Transactions on Advances in Engineering Education*, 7(7), 224-233.
 56. Vallaeys, F. (2013). Defining social responsibility: A matter of philosophical urgency for university. *Global University Network for Innovation*, 88-96.
 57. Vasilescu, R., Barna, C., Epure, M., & Baicu, C. (2010). Developing university social responsibility: A model for the challenges of the new civil society. *Procedia Social and Behavioral Sciences*, 2(2), 4177-4187.
 58. Visser, W. (2016). The future of CSR: Towards transformative CSR, or CSR 2.0. In *Research handbook on corporate social responsibility in context*. Edward Elgar Publishing.
 59. Visser, W. (2012). CSR 2.0: Reinventing corporate social responsibility for the 21st century. Retrieved from [http://www. Managementexchange. Com](http://www.Managementexchange.Com).
 60. Visser, W. (2011). *The age of responsibility: CSR 2.0 and the new DNA of business*. John Wiley & Sons.
 61. Visser, W. (2017). Corporate sustainability and responsibility. An introductory text on CSR Theory and practice past, present and future, Kindle edition published in 2017 by Kaleidoscope Futures, London.
 62. Wood, D.J. (1991). Corporate social performance revisited. *The Academy of Management Review*, 16(4), 691-718.

